

Veilig werken met het VCE-certificaat

Een algemeen erkend, persoonsgebonden certificaat voor veilig werken in de podium- en evenemententechniek. Daar kan niemand op tegen zijn. Het in de bouw verplichte VCA-certificaat is nu aangepast voor onze sector. VCE dus, waarbij de E staat voor Entertainment en de twee andere letters voor Veiligheid en Certificaat. Frank Smit en Rudy de Koning lichten toe. | DOOR: ERIC DE RUIJTER |

'In de bouw is het VCA-certificaat voor iedereen verplicht,' zegt Frank Smit. 'Zonder dat papiertje kom je het bouwterrein niet op. Je toont ermee aan dat je de algemene veiligheidsregels kent. VCE moet iets dergelijks worden voor onze sector.' Smit heeft samen met Rudy de Koning vanuit het bedrijf Samenwerkende TheaterSpecialisten het initiatief genomen voor VCE. Zij hanteren de structuur en systematiek van VCA (de A staat voor Aannemers) en volgen de hoofdstukindeling (zie kader). Maar de inhoud is aangepast. Smit: 'VCA zit prima in elkaar, maar de voorbeelden zijn voor onze sector wat minder relevant. Van het dak vallen is voor ons minder relevant dan in de bouw, wij kijken dan bijvoorbeeld eerder naar in de orkestbak vallen.' VCE gaat over alle aspecten van veilig werken. Denk aan onderwerpen als werken op hoogte, elektrische veiligheid, hijsen, het aanslaan van lasten. Maar ook: geen rotzooi op je werkplek maken, wat te doen bij een alarm, wat te doen als er iemand gewond raakt. En het gaat over alert zijn op risico's, je verantwoordelijkheid nemen, elkaar aanspreken als iets anders of beter kan. Frank Smit: 'Het is een basiscursus veiligheid, bedoeld voor iedereen op de werkvloer.'

'VCE is de basis'

Voor alle duidelijkheid: VCE gaat niet over de bediening van hijsinstallaties of andere specialistische kennis. Het gaat over wat er allemaal mis kan gaan op een werkplek en hoe je dat kunt herkennen en voorkomen. Smit: 'Hoe bewaak je je eigen veiligheid en die van je omgeving, daar gaat VCE over. Het is heel basic. Als er gehesen wordt, dan moet je simpelweg weten dat je daar even niet onder mag lopen.' Maar daar houdt het niet op. Veiligheid

is geen statisch gegeven, dus bij VCE hoort ook een systematiek om continu te kijken wat er beter kan. Smit: 'Het gaat niet alleen om veilig werken, maar ook om preventie, evaluatie en verbeteren.' De voordelen van een certificaat voor veilig werken zijn duidelijk. Het is persoonsgebonden. Wie het certificaat heeft behaald, kent in principe de algemene veiligheidsregels. Dat is een prettige gedachte voor die persoon zelf, maar ook voor collega's, werkgever of opdrachtgevers. Die weten dan dat er mensen aan het werk zijn die de basisveiligheidsregels kennen. Een voordeel is ook dat je bij andere cursussen niet steeds opnieuw door alle arbo- en veiligheidsonderwerpen heen hoeft. Smit: 'VCE is de basis. Je hoeft dus niet meer bij elke cursus uren bezig te zijn met kennis die je al bezit.'

Twee modules op mbo-niveau

Het Mediacollege Amsterdam (MA) heeft aan SaTS opdracht gegeven om een VCE-traject voor het reguliere mbo-onderwijs uit te werken tot iets waar formeel een certificaat voor behaald kan worden. Vanaf het studiejaar 2014-2015 zullen studenten podium- en evenemententechniek (PET) aan het Mediacollege de module VCE al kunnen volgen. Petjo Molenaar, de afdelingsdirecteur onder wie deze opleidingen vallen: 'Acht jaar geleden kreeg ik voor het eerst te maken met de PET-opleidingen. Wat mij toen opviel was dat er weinig aan veiligheid gebeurde. Wij hebben toen zelf binnen het ROC waar ik destijds werkte, de VCA omgebouwd, zodat onze studenten dat certificaat konden halen. De bedrijven waren daar enthousiast over.' Hij beseft dat de acceptatie van VCE tijd vergt. Molenaar: 'Met VCE zijn wij een voorloper. Maar wij leiden de nieuwe generatie op, dus misschien moeten wij maar

Onderwerpen VCE

01. Wetgeving
02. Gevaren, risico's en preventie
03. Ongevallen: oorzaken en preventie
04. Veiligheidsgedrag
05. Taken, rechten, plichten en overleg
06. Procedures en instructies, signalering
07. Voorbereiding op noodsituaties
08. Gevaarlijke stoffen
09. Algemene risico's en beheersmaatregelen
10. Arbeidsmiddelen
11. Specifieke werkzaamheden en omstandigheden
12. Elektriciteit
13. Ergonomie
14. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

een beetje overdreven het goede voorbeeld geven. Langzaamaan zal dit toch in de sector doorsijpelen.' Nu het VCE-traject voor mbo beschikbaar is, kunnen ook andere mbo-opleidingen en particuliere opleiders VCE gaan aanbieden. De opleiding is er op twee niveaus: VCE Basis (mbo-niveau 2) en VCE Veiligheid voor Operationeel Leidinggevend (mbo-niveau 3 en 4). Wat de hbo-opleidingen betreft gaan de initiatiefnemers er van uit dat het onderwerp al in de opleiding zit.

Standaard voor de hele sector

Het behalen van het certificaat is geen langdurig en ingewikkeld opleidingstraject dat de werkgevers op kosten jaagt. De module voor mbo-studenten duurt 10 weken, een VCE-opleiding voor ervaren technici maximaal 4 dagdelen (avonden). Met een online-module zou het in de toekomst in nog minder tijd kunnen. De externe examinering gebeurt via Certium, een onafhankelijk bedrijf dat het certificaat bewaakt en afgeeft. Net als bij VCA zal het bij VCE mogelijk zijn om alléén het examen te doen. En net als bij VCA is het de ambitie dat VCE een standaard voor de hele sector wordt. Daarvoor is nog een flinke weg te gaan. Er moet een examencommissie en een onderwijscommissie in het leven worden geroepen, daarvoor worden nog leden gezocht (zie kader). De VCE-module die SaTS heeft ontwikkeld moet inhoudelijk worden getoetst door de onderwijscommissie. Het is de bedoeling dat er al in september een door de sector gedragen certificaat ligt. Dat klinkt kort dag, maar volgens Rudy de Koning is dit, gezien de beperkte omvang van VCE, wel degelijk haalbaar. 'Als de onderwijscommissie erin slaagt om snel overeenstemming te bereiken over de inhoud, dan kunnen de opleidingen op korte termijn van start en kun je al vanaf september 2014 het diploma halen.' Zodra de sector het eens is over de inhoud en de examinering, kan de accreditatie door de overheid in gang worden gezet. Dat zal uiteraard meer tijd vergen, want daarvoor moet eerst de nodige ervaring worden opgedaan met zowel het onderwijs als examinering.

Het woord is aan de sector

Smit en De Koning benadrukken dat SaTS niet de hele kar gaat trekken richting certificering en accreditatie. De Koning: 'Wij hebben vanuit SaTS het initiatief genomen en wij bieden zelf

de VCE-opleiding aan. Maar dit is geen exclusief ding van het Media College of van ons. Integendeel, wij verwachten juist dat andere opleiders dit ook gaan aanbieden. Het onafhankelijke Certium is de bewaker van het certificaat. Het is nu aan de sector om dit verder op te pakken.' Met andere woorden, VCE moet gedragen worden door de sector als geheel: opdrachtgevers, leveranciers, podia, brancheverenigingen en opleiders. Veel grote opdrachtgevers eisen nu al van hun leveranciers dat ze VCA-gecertificeerd zijn. De stap naar VCE hoeft dan niet groot te zijn. Als de markt om VCE gaat vragen en als het mbo-onderwijs VCE gaat aanbieden, zodat studenten die van school komen standaard dit certificaat hebben, dan zou het snel kunnen gaan met de acceptatie en invoering van VCE. ◀

Leden gezocht voor onderwijs- en examencommissie

Op korte termijn worden de volgende overlegorganen in het leven geroepen:

Onderwijscommissie VCE

Leden van de onderwijscommissie toetsen de lesstof aan de eisen die vanuit het beroepenveld worden gesteld. Leden zijn onafhankelijk, ten minste 5 jaar werkzaam als leidinggevende in de branche, en hebben (aantoonbare) affiniteit met onderwijs.

Examencommissie VCE

Leden van de examencommissie stellen eisen aan de wijze van beoordelen en controleren de wijze van examineren. Ook treden zij incidenteel op als toezichthouder bij examens. Leden zijn onafhankelijk, werkzaam in of voor de branche, en hebben relevante onderwijservaring. Om de doelen voor het schoolseizoen 2014-2015 te halen, start de onderwijscommissie op zeer korte termijn, in beperkte mate al gedurende de zomer van 2014.

Aanmelding en meer informatie bij Certium

www.certium.nl